

Høgskolen
i Innlandet

Institusjonsrapport **MOBBING OG TRAKASSERING VED HØGSKOLEN I INNLANDET**

Innhold

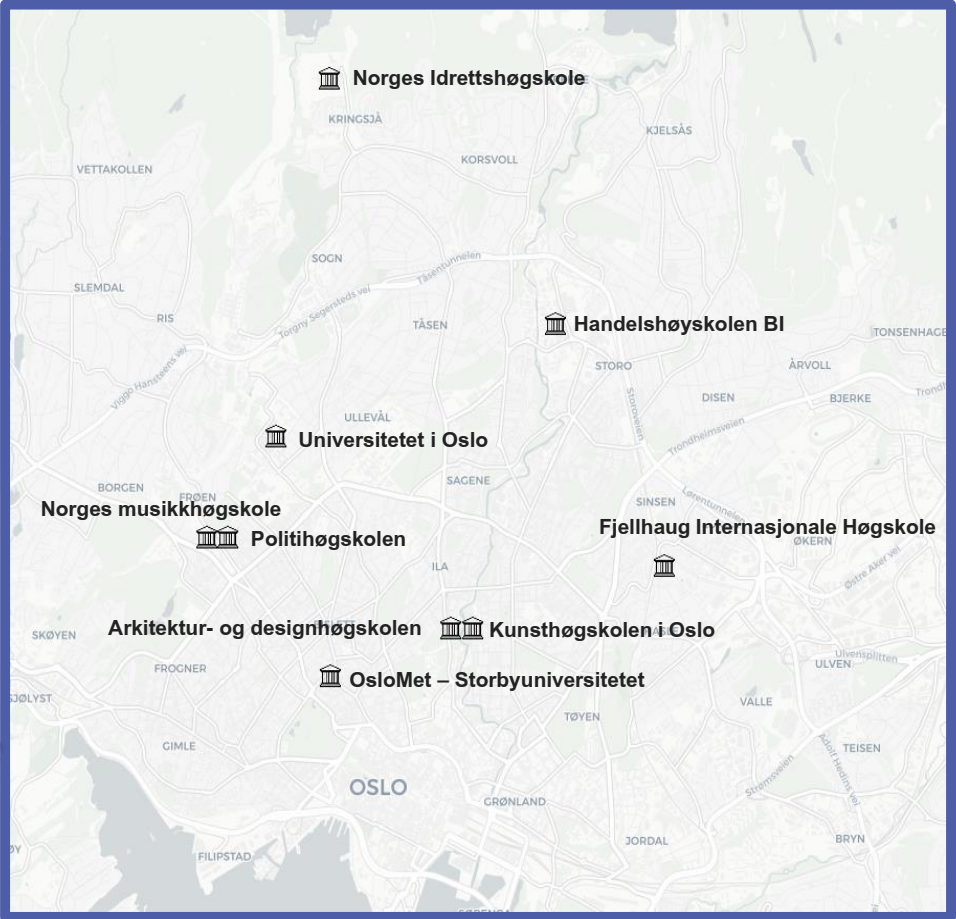

Prosjektinformasjon	03
Oppsummering	08
Mobbing og trakassering	10
Seksuell trakassering	16
Seksuelle overgrep	18
Kjennskap til varslingsrutiner	20
Bakgrunnsvariabler	24
Kontakt Ipsos	28

Prosjektinformasjon

DELTAGENDE INSTITUSJONER

Bakgrunn, formål og metode

Ipsos har på vegne av Universitetet i Agder gjennomført en spørreundersøkelse som kartlegger mobbing og trakassering i universitets- og høyskolesektoren.

Formålet med undersøkelsen er å kartlegge omfang og frekvens av mobbing og trakassering på arbeidsplassen, samt tilfeller av seksuell trakassering og seksuelle overgrep.

Undersøkelsen ble sendt ut til 42778 ansatte ved 26 deltagende UH-institusjoner. Totalt ble undersøkelsen besvart av 17984 respondenter, noe som gir en responsrate på 42 %. Undersøkelsen ble gjennomført mellom 20. mai og 11. juni 2019.

Undersøkelsen er en populasjonsundersøkelse hvor alle ansatte er invitert til å delta. Det er derfor ikke trukket et utvalg på forhånd, og vi har ikke spesifiserte kvoter på bakgrunnsvariabler hos de ansatte.

Av denne grunn så gjøres det ingen generaliseringer til den øvrige populasjonen som ikke har svart.

Om institusjonsrapporten

Denne rapporten fremstiller svarene fra respondenter ved Høgskolen i Innlandet.

Det ble utsendt 1154 intervjuforespørsler til Høgskolen i Innlandet, med 624 registrerte svar. Dette tilsvarer en svarprosent på 56 % og er 13 % over gjennomsnittet.

Kommentarene som gis til de grafiske fremstillingene av tallene bemerker hvilke bakgrunnsvariabler som utmerker seg som viktige forskjeller i de avgitte svarene.

Hvis det er signifikant flere kvinner enn menn som avgir et svar, så bemerkes dette i teksten. Det samme gjelder for alder, stillingskategori og lederansvar.

Rapporten består av fire deler pluss en del med bakgrunnsvariabler. Rapporten leveres også spørreskjema som vedlegg.

Der hvor det ikke er kommentarer om signifikante variasjoner mellom kategorier på bakgrunnsvariabler, så er det enten ingen betydelige forskjeller mellom kategoriene i en variabel eller så er bakgrunnsvariablene utelatt av anonymitetshensyn.

Om spørreskjema

Spørreskjemaet er utarbeidet av Ipsos i samarbeid med oppdragsgiver, og finnes som vedlegg til denne rapporten.

Undersøkelsen stiller spørsmål om fire tema:

1. Mobbing og trakassering
2. Seksuell trakassering
3. Seksuelle overgrep
4. Kjennskap til og erfaring med varslingsystem

Spørreskjemaet inneholder en rekke utdypende spørsmål om form, frekvens og avsender av de forskjellige formene for negativ oppmerksomhet, i tillegg til spørsmål om bakgrunnsvariabler som kjønn, alder og stillingsbeskrivelse.

Anonymitetshensyn

Gitt undersøkelsens sensitive temaer så er det flere spørsmål hvor det kun oppgis total andel per svaralternativ, uten respondentenes bakgrunnsvariabler.

Vi oppgir ikke bakgrunnsvariabler som kjønn, alder og stilling der hvor det er under 10 respondenter som har avgitt et svaralternativ i den hensikt å utelukke enhver mulighet til å utgi personidentifiserende data. Et unntak fra dette er i den nasjonale rapporten, hvor det ikke finnes noen referanser til hvilken institusjon respondenten tilhører.

Vi oppgir heller ikke svar på oppfølgingsspørsmål dersom basen består av færre enn 10 respondenter. Dette gjøres fordi Ipsos ikke kan kjenne til interne forhold som gjør at respondentenes svar kan være personidentifiserende.

Bakgrunnsvariabler er også tilbakeholdt der hvor det på tross av antallet respondenter kan være personidentifiserende informasjon.

Dette er et valg som er truffet uavhengig av oppdragsgiver, og eventuelle spørsmål om disse vurderingene skal rettes til Ipsos.

Metodiske utfordringer

Det forekommer utfordringer ved alle spørreundersøkelser som kan påvirke resultatene. I denne undersøkelsen, som er en populasjonsundersøkelse, så er den viktigste utfordringen er at vi ikke kjenner karakteristika blant de som avstår fra å svare. Medlemmene av en populasjon som ikke svarer bør ideelt sett være normalfordelt og kun bestå av tilfeldige forskjeller på bakgrunnsvariabler.

Vi at det er flere menn enn kvinner som har latt være å svare på undersøkelsen, med det resultat at andelen kvinner som har svart på undersøkelsen er høyere enn andelen kvinner som jobber i UH-sektoren. Dette utgjør en skjevhet i utvalget, siden kvinnenenes svar utgjør en større andel av totalen.

Det kan være flere grunner til denne skjevheten. For det første vet vi at kvinner – i gjennomsnitt – har en høyere responsrate på spørreundersøkelser. For det andre så kan tematikken være avgjørende. Hvis det er slik at en gruppe oftere blir utsatt for mobbing og trakassering, eller seksuell trakassering eller overgrep, så kan denne gruppen være mer tilbøyelig til å ville svare på undersøkelsen.

Det kan også forholde seg motsatt, at grupper som sjeldnere blir utsatt for dette ikke føler det nødvendig å la sin stemme bli hørt.

Disse vurderingene er avgjørende når man skal bedømme svarenes representativitet. Hvis det ikke er noen systematiske forskjeller mellom gruppen som har svart og gruppen som ikke har svart, så kan vi generalisere svarene til å gjelde hele populasjonen. Hvis dette ikke er tilfelle, så kan vi ikke si noe mer om populasjonen enn det som begrenser seg til utvalgets svar.

I utvalgsundersøkelser, der hvor man trekker et randomisert utvalg av populasjonen på forhånd, så veker vi svarene i etterkant etter kjente karakteristika i populasjonen som helhet. Dette gjøres ikke i denne undersøkelsen av flere grunner:

Dette er en populasjonsundersøkelse, og ikke en utvalgsundersøkelse som trekker et utvalg fra en liten del av populasjonen med den hensikt å generalisere svarene til den øvrige populasjonen. Denne undersøkelsen skal derimot kartlegge forekomst av mobbing/trakassering, seksuell trakassering og seksuelle overgrep. Formålet er derfor ikke å generalisere funnene til hele populasjonen, men å kartlegge hvor mange som har opplevd det undersøkelsen spør om.

Det ville også vært uheldig å vekte svarene til de som har rapportert om for eksempel seksuelle overgrep på bakgrunn av kjønnsbalansen i utvalget.

Konsekvensen av dette er at vi benytter formuleringen «X % av respondentene har opplevd...» kontra «X % av ansatte i UH-sektoren har opplevd». Det er viktig å være klar over forskjellen mellom disse to, men med en responsrate på 42 % av hele populasjonen så er vi også sikre på at vi har avdekket generelle tendenser uten at hele populasjonen har avgitt svar.

Vi mener derfor at undersøkelsen gir oss viktig innsikt i UH-sektoren uten at vi behøver å vekte resultatene.

Oppsummering

Hovedfunn

Mobbing og trakassering

Over 1 av 10 er blitt utsatt for mobbing eller trakassering i sitt nåværende arbeidsforhold de siste 12 måneder.

3 av 10 som mobbes eller trakasseres, utsettes for dette månedlig eller oftere.

1 av 10 som mobbes eller trakasseres, er dette på grunn av sitt kjønn.

7 av 10 som mobbes eller trakasseres, utsettes for verbal trakassering.

I 2 av 5 tilfeller mobbing eller trakassering er det en sideordnet kollega som utsetter dem for det.

Seksuell trakassering

1.1 % av respondentene er utsatt for seksuell trakassering. Dette utgjør totalt 7 respondenter.

Av anonymitetshensyn vil det kun gis generelle kommentarer på bakgrunnsvariabler og respondentenes svar på oppfølgingsspørsmål.

Seksuelle overgrep

Ingen oppgir at de har opplevd at noen har skaffet seg seksuell omgang med dem ved bruk av vold, eller har følt seg tvunget, truet eller presset til seksuell omgang.

Én respondent oppgir at de ikke vet eller er usikre på om de har opplevd dette.

Varsling

51 % av respondentene ved HINN vet hvor de finner varslings- /si ifra-systemet på sin UH institusjon.

31 % vet ikke hvor de finner varslingssystemet.

8 % av respondentene har meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt dem de siste 12 måneder.

42 % av de som er utsatt for mobbing eller trakassering har meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt dem selv de siste 12 måneder.

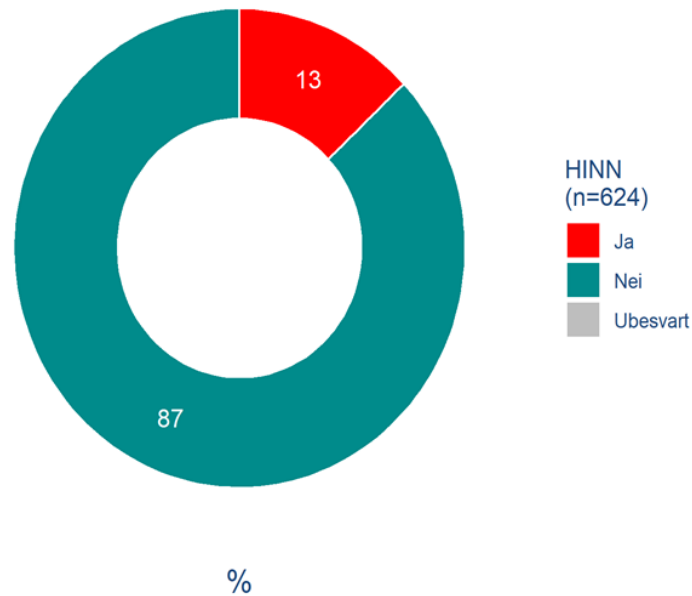
9 % av meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt andre de siste 12 måneder.

Mobbing og trakassering

MOBBING OG TRAKASSERING

Har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

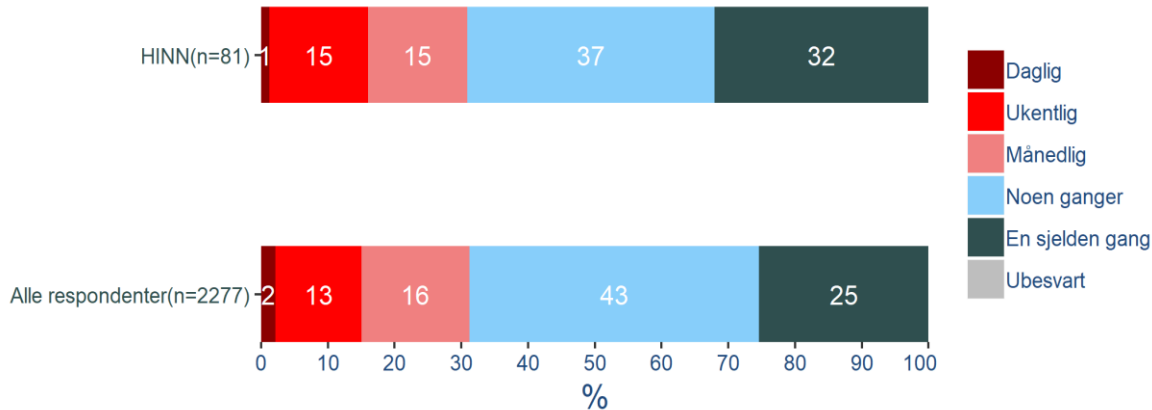
13 % utsatt for mobbing eller trakassering

- 16 % av kvinnene på HINN som har deltatt i undersøkelsen svarer at de har blitt mobbet eller trakassert i sitt nåværende arbeidsforhold i løpet av de 12 siste månedene, mot 9 % av mennene.
- En større andel av respondentene innen undervisning og forskning (17 %) svarer at de har blitt mobbet eller trakassert i sitt nåværende arbeidsforhold de siste 12 måneder.

Q7: Har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?
Base: 624

MOBBING OG TRAKASSERING

Hvor ofte har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene?

15 % av oppgir å bli mobbet ukentlig

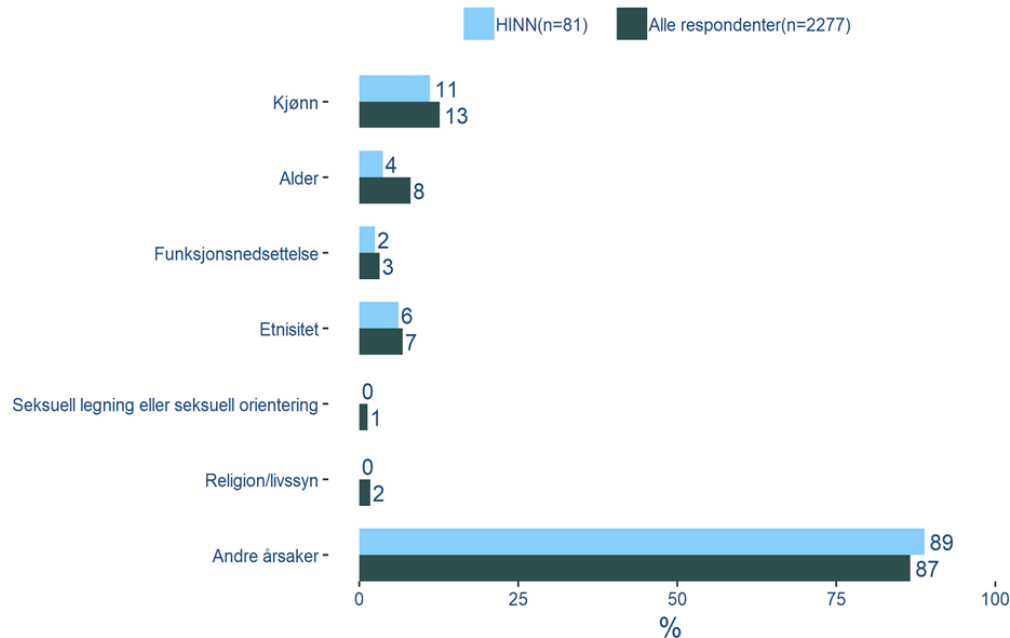
- I den resterende delen av denne seksjonen rapporteres svarene på en rekke oppfølgingsspørsmål som er stilt til de som har opplevd mobbing eller trakassering på arbeidsplassen i løpet av de siste 12 månedene. Disse spørsmålene er kun stilt til de som svarte **Ja** på forrige spørsmål, altså **13 % av utvalget (81 respondenter)**. De følgende prosentandelene gjelder derfor kun denne gruppen.
- 15 % av de som oppgir å ha blitt mobbet eller trakassert i sitt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene svarer å ha blitt utsatt for dette ukentlig. Ytterligere 15 % svarer månedlig.
- 37 % svarer at de utsettes for det noen ganger og 32 % svarer at de utsettes for det en sjelden gang.

Q8: Hvor ofte har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene?

Base: 81 (Filter: Respondenter som har blitt mobbet eller trakassert de siste 12 måneder)

MOBBING OG TRAKASSERING

Har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold med bakgrunn i ett eller flere av disse grunnlagene i løpet av de siste 12 månedene?

9 av 10 oppgir «andre årsaker» som bakgrunn

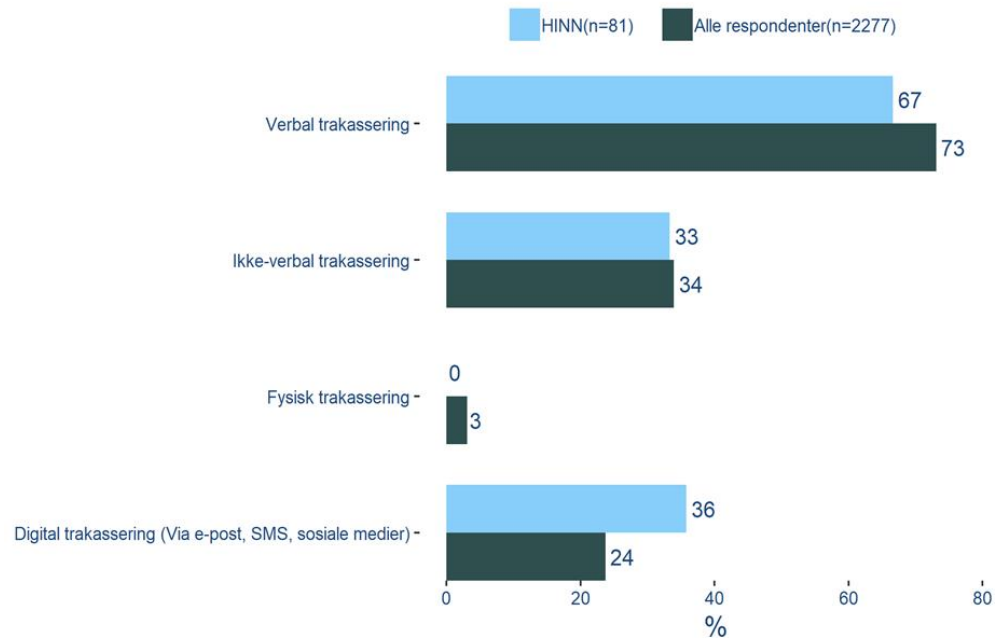
- Av de som har blitt mobbet eller trakassert i sitt nåværende arbeidsforhold de siste 12 måneder, oppgir 11 % at de ble mobbet eller trakassert på bakgrunn av sitt kjønn.
- 89 % oppgir «andre årsaker» som bakgrunn for at de blir mobbet eller trakassert, og 6 % oppgir etnisitet som bakgrunn.

Q9: Har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold med bakgrunn i ett eller flere av disse grunnlagene i løpet av de siste 12 månedene?

Base: 81 (Filter: Respondenter som har blitt mobbet eller trakassert de siste 12 måneder)

MOBBING OG TRAKASSERING

Hvilken eller hvilke former for mobbing eller trakassering har du blitt utsatt for i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

Verbal trakassering vanligst

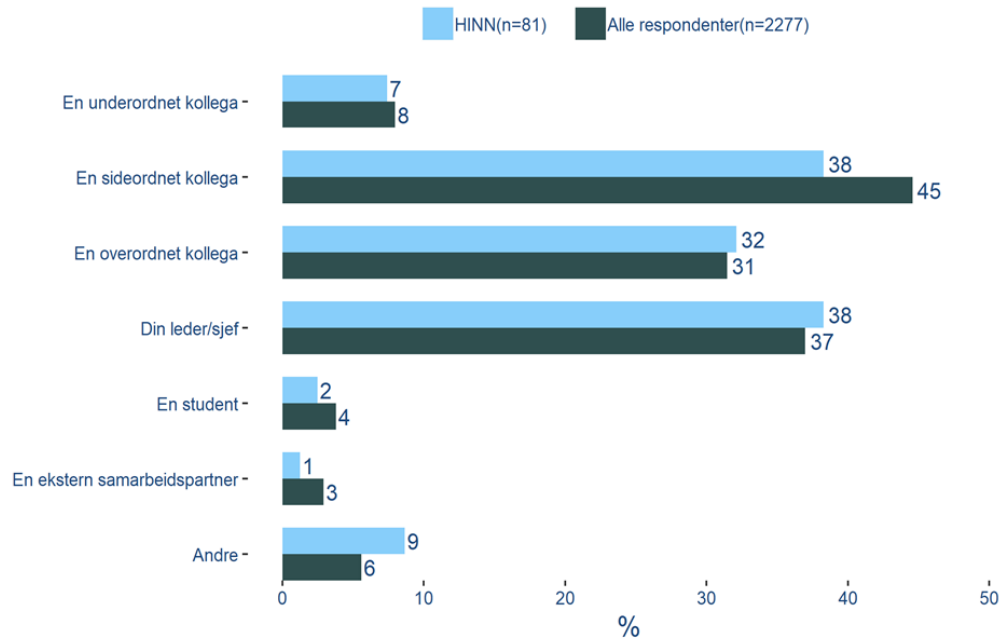
- 68 % av de som har blitt utsatt for mobbing og trakassering i løpet av de 12 siste månedene, har blitt utsatt for verbal trakassering. 34 % ble utsatt for ikke-verbal trakassering.
- 36 % av de som er blitt mobbet eller trakassert oppgir at de er utsatt for digital trakassering, eksempelvis via e-post, SMS eller sosiale medier.

Q10: Hvilken eller hvilke former for mobbing og trakassering har du blitt utsatt for i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

Base: 81 (Filter: Respondenter som har blitt mobbet eller trakassert de siste 12 måneder)

MOBBING OG TRAKASSERING

Hvem utsatte deg for mobbing eller trakassering i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

Sideordnet kollega eller egen leder/sjef vanligst

- 39 % av de som har blitt mobbet eller trakassert i sitt nåværende arbeidsforhold i løpet av de 12 siste månedene, blir utsatt for trakasseringen av en sideordnet kollega.
- 39 % av de som har blitt mobbet eller trakassert har blitt utsatt for dette av sin leder/sjef, og 33 % blir mobbet eller trakassert av en overordnet kollega.

Q11: Hvem utsatte deg for mobbing eller trakassering i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

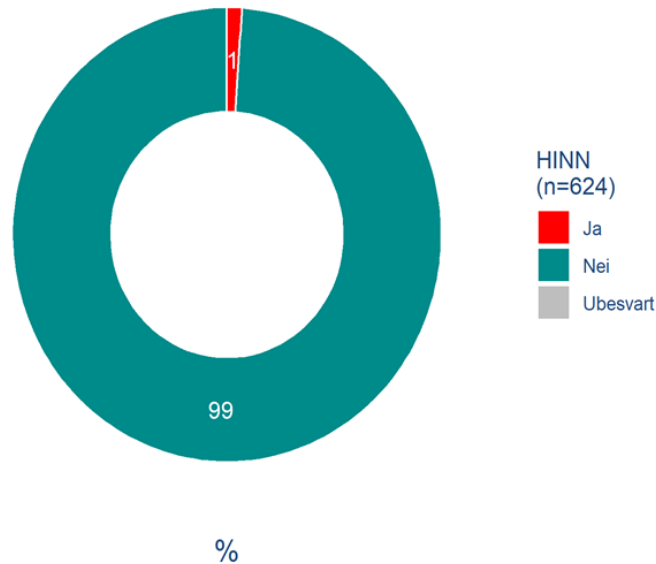
Base: 81 (Filter: Respondenter som har blitt mobbet eller trakassert de siste 12 måneder)

Seksuell trakassering

SEKSUELL TRAKASSERING

Har du blitt utsatt for seksuell trakassering i ditt nåværende arbeidsforhold i de siste 12 måneder?

Q12: Har du blitt utsatt for seksuell trakassering i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

Base: 624

1 % utsatt for seksuell trakassering de siste 12 månedene

- 1 % er blitt utsatt for seksuell trakassering i sitt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene. Dette utgjør totalt 7 respondenter. Da basen består av færre enn 10 respondenter blir informasjon om bakgrunnsvariabler og oppfølgingsspørsmål begrenset grunnet anonymitetshensyn.
- Samtlige av de som er utsatt for dette er kvinner. Gjerningspersonene oppgis å være både menn og kvinner.
- Den seksuelle trakasseringen har høyere frekvens enn landsgjennomsnittet. I de fleste tilfellene var gjerningspersonen en sideordnet kollega.
- Trakasseringen har tatt både verbal, ikke-verbal, fysisk og digital form.

Seksuelle overgrep

SEKSUELLE OVERGREP

Har du i løpet av de siste 12 måneder, i ditt nåværende arbeidsforhold, opplevd at noen har skaffet seg seksuell omgang med deg ved bruk av vold, eller har du følt deg tvunget, truet eller presset til seksuell omgang?

Ingen respondenter bekrefter seksuelt overgrep

- Nær alle oppgir at de ikke har opplevd at noen har skaffet seg seksuell omgang med dem ved bruk av vold, eller har følt seg tvunget, truet eller presset til seksuell omgang i sitt nåværende arbeidsforhold de siste 12 måneder.
- Én respondent oppgir at de ikke vet eller er usikker.

Q17: Har du i løpet av de siste 12 månedene, i ditt nåværende arbeidsforhold, opplevd at noen har skaffet seg seksuell omgang med deg ved bruk av vold, eller har du følt deg tvunget, truet eller presset til seksuell omgang?

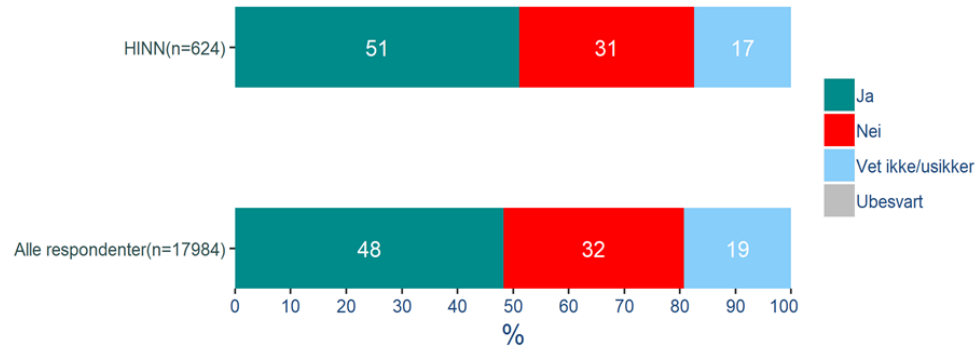
Base: 624

Kjennskap til varslingsrutiner

KJENNSKAP TIL VARSLINGSRUTINER

Vet du hvor du finner varslings-/si ifra-systemet på din UH-institusjon?

Halvparten vet hvor de finner varslings-/si ifra-systemet

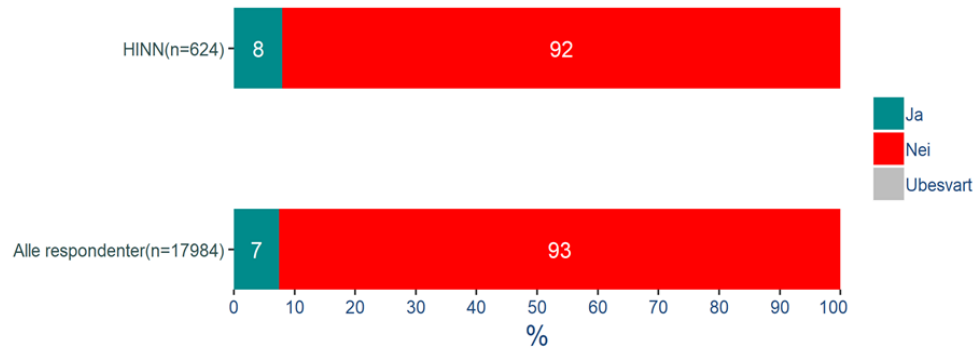
- 51 % vet hvor de finner varslings-/si ifra-systemet på HINN. Av de med leder- og personalansvar svarer 86 % at de vet hvor de finner det. 45 % av de uten lederansvar vet hvor de finner varslingsystemet.
- 31 % svarer at de ikke vet hvor de finner varslingsystemet mens 17 % er usikre.
- 22 % av stipendiatene vet hvor varslings-/si ifra-systemet er.
- Ansatte innen teknisk/administrativt arbeid vet i størst grad hvor de finner varslingsystemet (72 %), mot 39 % ansatt innen undervisning og forskning.

Q21: Vet du hvor du finner varslings-/si ifra-systemet på din UH-institusjon?

Base: 624

KJENNSKAP TIL VARSLINGSRUTINER

Har du meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt deg i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 måneder?

8 % har meldt fra om kritikkverdige forhold

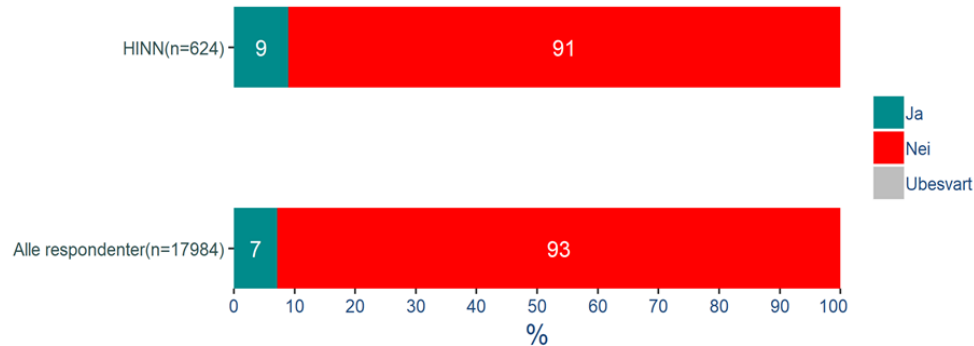
- 8 % har meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt dem i sitt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene.
- 42 % av de som er utsatt for mobbing eller trakassering har meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt dem selv i løpet av de siste 12 månedene.

Q22: Har du meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt deg i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene?

Base: 624

KJENNSKAP TIL VARSLINGSRUTINER

Har du meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt andre enn deg i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 måneder?

9 % meldt fra om kritikkverdige forhold på vegne av andre

- 9 % har meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt andre enn dem selv de siste 12 måneder.
- 35 % av de som har blitt mobbet eller trakassert de siste 12 månedene har meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt noen andre enn dem selv.

Q23: Har du meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt andre enn deg i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene?

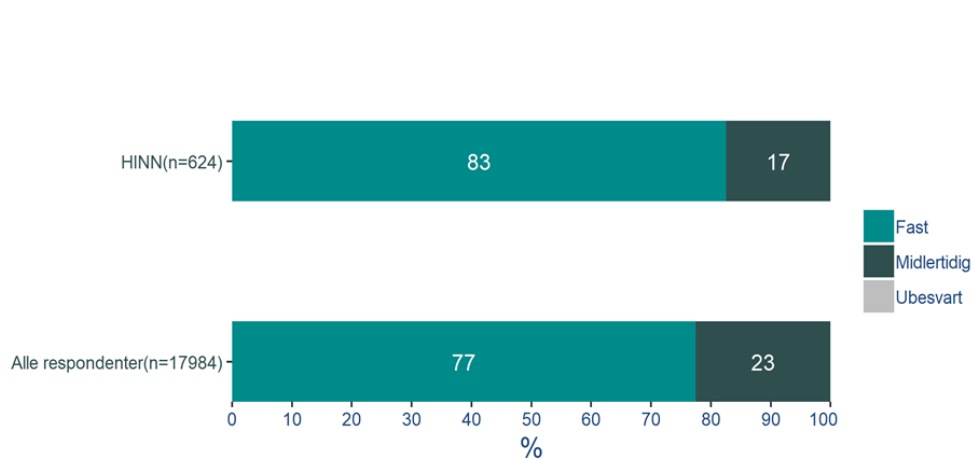
Base: 624

Bakgrunnsvariabler

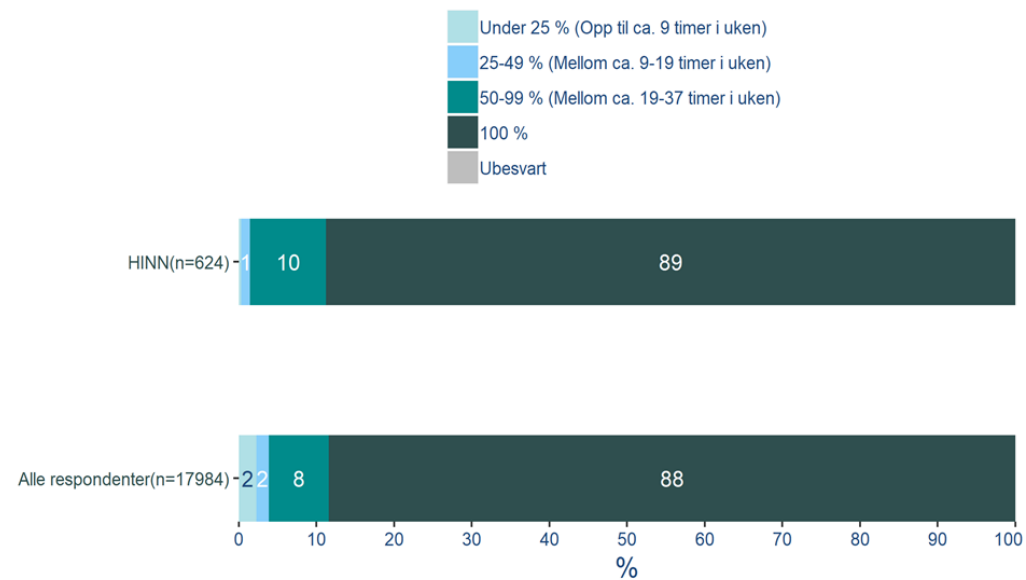
BAKGRUNNSVARIABLER

Har du fast eller midlertidig stilling?

Q1: Har du fast eller midlertidig stilling?
Base: 624

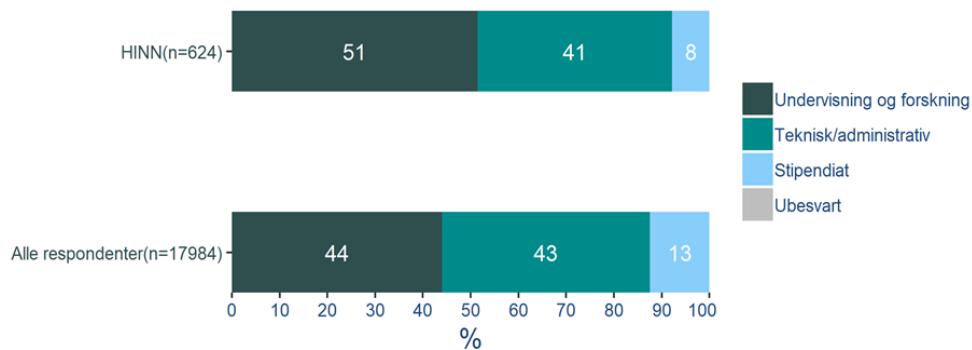
Hvor stor er din stilling?

Q2: Hvor stor er din stilling?
Base: 624

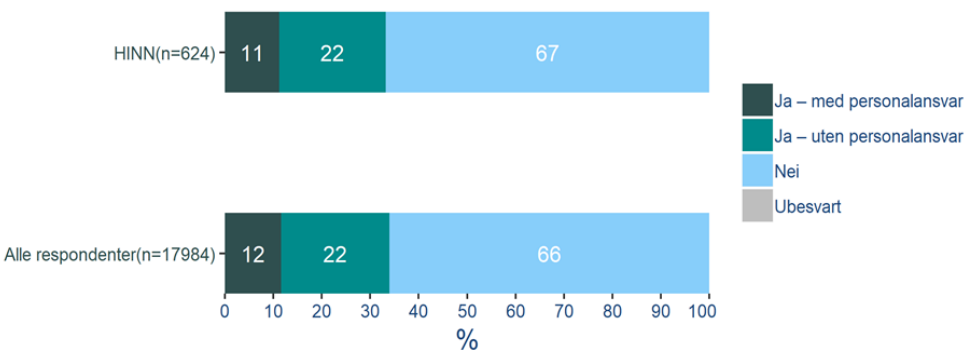
BAKGRUNNSVARIABLER

Hvilken ansettelseskategori er du ansatt i?

Q3: Hvilken ansettelseskategori er du ansatt i?
Base: 624

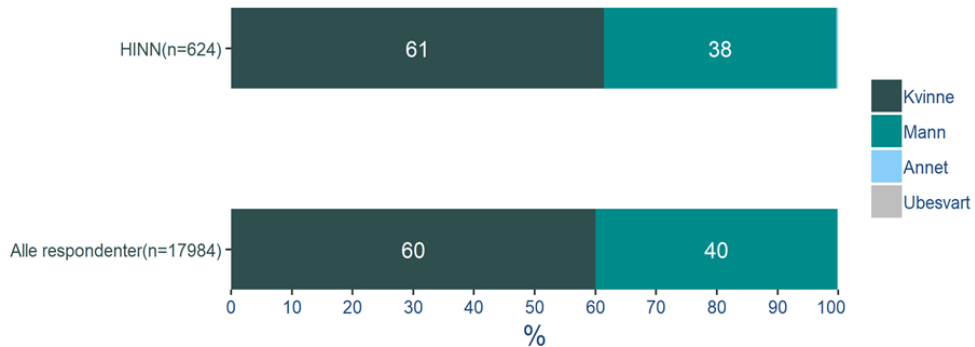
Har du lederansvar?

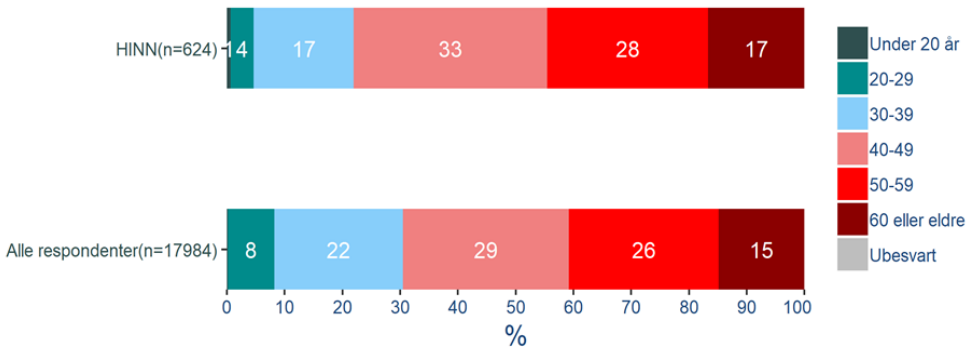
Q4: Har du lederansvar?
Base: 624

BAKGRUNNSVARIABLER

Hvilket kjønn har du?

Hva er din alder?

Q5: Hvilket kjønn har du?
Base: 624

Q6: Hvor gammel er du?
Base: 624

Kontakt Ipsos

Arild Sæle

Prosjektleder

✉ arild.sæle@ipsos.com

📞 +47 926 63 227

Mads Motrøen

Ansvarlig for analyse og rapportering

✉ mads.motroen@ipsos.com

📞 +47 995 87 968

Linn Sørensen Holst

Fagansvarlig

✉ linn.holst@ipsos.com

📞 +47 975 94 285

ABOUT IPSOS

Ipsos ranks third in the global research industry. With a strong presence in 88 countries, Ipsos employs more than 16,000 people and has the ability to conduct research programs in more than 100 countries. Founded in France in 1975, Ipsos is controlled and managed by research professionals. They have built a solid Group around a multi-specialist positioning – Media and advertising research; Marketing research; Client and employee relationship management; Opinion & social research; Mobile, Online, Offline data collection and delivery.

Ipsos is listed on Eurolist - NYSE-Euronext. The company is part of the SBF 120 and the Mid-60 index and is eligible for the Deferred Settlement Service (SRD).

ISIN code FR0000073298, Reuters ISOS.PA, Bloomberg IPS:FP
www.ipsos.com

GAME CHANGERS

At Ipsos we are passionately curious about people, markets, brands and society. We deliver information and analysis that makes our complex world easier and faster to navigate and inspires our clients to make smarter decisions.

We believe that our work is important. Security, simplicity, speed and substance applies to everything we do.

Through specialisation, we offer our clients a unique depth of knowledge and expertise. Learning from different experiences gives us perspective and inspires us to boldly call things into question, to be creative.

By nurturing a culture of collaboration and curiosity, we attract the highest calibre of people who have the ability and desire to influence and shape the future.

“GAME CHANGERS” - our tagline - summarises our ambition.

GAME CHANGERS

